

Sygn. akt VIII AKa 121/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 kwietnia 2024 roku

Sąd Apelacyjny w Warszawie VIII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SA Przemysław Filipkowski (spr.)

Sędziowie: SA Sławomir Machnio

SA Michał Lasota

Protokolant: Weronika Grieger

przy udziale prokuratora Renaty Śpiewak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 kwietnia 2024 r.

sprawy wnioskodawczyni A. J.

w przedmiocie zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne zatrzymanie

na skutek apelacji, wniesionej przez pełnomocnika reprezentanta Skarbu Państwa – Komendanta Stołecznego Policji

od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 10 października 2022 r. sygn. akt XII Ko 22/22

I. utrzymuje w mocy wyrok w zaskarżonej części;

II. wydatkami za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	VIII AKa 121/23	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu			

<i>pierwszej instancji</i>	
Wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 10.10.2022 r. sygn. akt XII Ko 22/22	
1.2. Podmiot wnoszący apelację	
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# oskarżyciel posiłkowy	
# oskarżyciel prywatny	
# obrońca	
# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego	
# inny – pełnomocnik reprezentanta Skarbu Państwa – Komendanta Stołecznego Policji	
1.3. Granice zaskarżenia	

1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		

#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	Uchylenie	#	Zmiana
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami			

przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.		Nie dotyczy		
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.		Nie dotyczy		
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		
	Nie dotyczy			
1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów				

(dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
	Nie dotyczy		
3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków			
Lp.	Zarzut		
1	<i>Pełnomocnika Skarbu Państwa – Komendanta Stołecznego Policji pkt 3</i> błędu w ustaleniach faktycznych, mającego wpływ na treść orzeczenia, polegającego na błędnym przyjęciu przez Sąd I instancji, że zasądzona kwota 2000 zł zadośćuczynienia z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania jest odpowiednia, podczas gdy zebrany materiał dowodowy wskazuje, że okoliczności	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	

	zatrzymania oraz czas zatrzymania, jak i znikoma intensywność doznanych krzywd uzasadniają oddalenie wniosku w całości.			
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny				
<p>a/ Pełnomocnik podała, że zaskarża wyrok w całości, ale faktycznie dotyczy to jedynie punktu I, w którym zasądzono kwotę 2000 zł, a zatem wyrok zaskarżono w części.</p> <p>b/ W sprawie nie podważono prawidłowości oceny zeznań wnioskodawczyni A. J. ani ujawnionych dokumentów, które nie budziły wątpliwości. Skarżąca nie wykazała, aby naruszono przepisy procesowe w tym zakresie. Podzielić trzeba pogląd, że przekonanie sądu o wiarygodności jednych dowodów i niewiarygodności innych pozostaje pod ochroną art. 7 k.p.k., jeżeli jest poprzedzone ujawnieniem w toku</p>				

rozprawy głównej
całokształtu
okoliczności
sprawy /art. 410
k.p.k./ i to w sposób
podyktowany
obowiązkiem
dochodzenia
prawdy /art. 2 §
2 k.p.k./, stanowi
wynik rozważenia
wszystkich
okoliczności
przemawiających
zarówno na korzyść,
jak i na niekorzyść
wnioskodawcy, a
także jest
wyczerpująco i
logicznie - z
uwzględnieniem
wskazań wiedzy
i doświadczenia
życiowego -
umotywowane w
uzasadnieniu
wyroku /art. 424
§ 1 k.p.k./ /
tak np. wyrok
Sądu Najwyższego z
11.01.2022 r. sygn.
I KA 10/21, lex nr
3342243/.

c/ Zarzut błędu w
ustaleniach
faktycznych może
zostać skutecznie
podniesiony tylko
wtedy, gdy w
zaskarżonym
wyroku poczyniono
ustalenia faktyczne
nie mające
jakiegokolwiek
oparcia w
przeprowadzonych
dowodach albo gdy
określonych ustaleń
nie poczyniono,

pomimo że z uznanych za wiarygodne dowodów określone fakty jednoznacznie wynikały /tak np. wyrok Sądu Najwyższego z 11.01.2022 r. sygn. I KA 10/21, lex nr 3342243/. Istotne jest, że nawet w przypadku stwierdzenia wystąpienia błędu w ustaleniach faktycznych, nie musi on prowadzić do konieczności zmiany bądź uchylenia zaskarżonego rozstrzygnięcia, gdyż konieczne jest, aby miał on wpływ na jego treść.

d/ Zgodzić się należy z Sądem I instancji, że brak było uzasadnionych podstaw do zatrzymania A. J.. Zatrzymanie wnioskodawczyni zostało uznane przez Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa postanowieniem z 31.03.2022 r. sygn. XIV Kp 3038/21 za bezzasadne, nielegalne i nieprawidłowe. Nie można przyjąć, aby zachodziła obawa ukrycia się jej i zatarcia śladów, którą to obawę

podano w protokole zatrzymania, gdyż nie przemawia za tym jakakolwiek okoliczność i skarżąca na to nie wskazuje.

Niewątpliwie była znana tożsamość wnioskodawczynie.

Ponadto postanowieniem zatwierdzonym 19.11.2021 r. sygn. PR 4 Ds. 473.2021 umorzono dochodzenie w sprawie o czyn z art. 256 § 1 k.k. wobec braku znamion czynu zabronionego.

e/ W tej sytuacji trafne jest stanowisko Sądu Okręgowego, iż w świetle dokonanych ustaleń faktycznych, poczynionych w oparciu o całokształt materiału dowodowego, wnioskodawczynie A. J. została niewątpliwie niesłusznie zatrzymana w dniu 16 maja 2021 r. od godz. 14.20 do godz. 18.53, z którego tytułu przysługuje jej zadośćuczynienie od Skarbu Państwa. Stanowiska takiego nie jest w stanie podważyć zarzut pełnomocnika. Zapatrywanie takie wspiera stanowisko

prokuratora, który na rozprawie odwoławczej nie kwestionował zasadności podstawy zasądzenia roszczenia.

f/ Sąd Apelacyjny podziela pogląd, że pojęcie sumy odpowiedniej dotyczącej zadośćuczynienia ma charakter nieokreślony.

Niewątpliwie zadośćuczynienie ma mieć charakter kompensacyjny, wobec czego jego wysokość nie może stanowić zapłaty symbolicznej, lecz musi przedstawiać ekonomiczną wartość.

Jednocześnie wartość ta nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy, ale musi być stosownie do art. 445 § 1 k.c. „odpowiednia” w tym sensie, że powinna być utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom społeczeństwa, nie może prowadzić do nadmiernego bogacenia się. Natomiast

kryterium przeciętnej stopy życiowej społeczeństwa ma znaczenie pomocnicze /tak np. postanowienie Sądu Najwyższego z 22.01.2015 r. III KK 252/14, L.; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 16.03.2023 r. II AKA 393/21/.

g/ Nie okazała się zasadna argumentacja pełnomocnika co do błędnego wyważenia przez Sąd Okręgowy całokształtu ustalonych okoliczności dotyczących zatrzymania wnioskodawczynie na etapie określania wysokości zadośćuczynienia.

Jest ona osobą młodą i jako cudzoziemka studiuje w Polsce. Pomimo że czasokres pozbawienia wolności i jego warunki nie były zbyt dolegliwe dla wnioskodawczynie, to ustalono także, że A. F. J. nie władała językiem polskim, nie miała kontaktu z prawnikiem i nie знаła przyczyny zatrzymania. Nie miała wcześniej konfliktu z prawem

oraz nie otrzymała jedzenia i picia. Należy uwzględnić brak rozumienia słów policjantów i jej wrażenia co do ich wypowiedzi. Przy czym zatrzymanie było krótkotrwałe, skoro chodzi o czas 4 i pół godziny, a nadto nie spowodowało innych negatywnych następstw.

Natomiast zgodnie z jej relacją dalsze czynności procesowe przeprowadzono z udziałem jej prawnika i tłumacza. O ile różnice kulturowe, narodowościowe i językowe oraz obywatelstwo Stanów Zjednoczonych AP nie przemawiają za tym, aby należało podnieść na jej rzecz wysokość przyznanego zadośćuczynienia i potraktować ją inaczej niż polskiego obywatela, gdyż obowiązuje zasada równości wszystkich wobec prawa, to nie wpływa to na obniżenie zasądzonej kwoty. Przemawiają za tym doznane przez wnioskodawczynię stres i krzywda.

h/ Całokształt powyższych rozważań, w

powiązaniu z pozostałymi, niekwestionowanymi przez skarżącą ustaleniami poczynionymi przez Sąd Okręgowy, prowadzi do wniosku, że w zaskarżonym wyroku nie doszło do zawyżenia kwoty zadośćuczynienia należnego wnioskodawczyni z tytułu niewątpliwie niesłusznego zatrzymania. Przy czym zadośćuczynienie ma na celu wynagrodzenie tych krzywd, których doznała jedynie osoba zatrzymana. Wskazać zarazem należy, że z zeznań wnioskodawczyni nie wynika, aby miało to być zdarzenie o charakterze traumatycznym – nie skutkowało koniecznością zasięgnięcia pomocy lekarskiej ani psychologicznej czy też poważnymi następstwami w jej życiu.

i/ Reasumując, całokształt poczynionych ustaleń w kontekście zarzutu podniesionego przez skarżącą prowadzi do przekonania, że

<p>kwota 2.000 zł jawi się jako słuszna i współmierna w realiach sprawy. Nadmienić należy, że kwota zadośćuczynienia nie może być nadmierna w stosunku do krzywdy i nie może być źródłem nieuzasadnionej korzyści majątkowej. Zasądzona suma nie jest zaś zbyt znaczna. Wobec tego brak jest podstaw do obniżenia przyznanego zadośćuczynienia, które jest adekwatne do czasokresu pozbawienia wolności, doznanych cierpień i negatywnych przeżyć psychicznych wnioskodawczyni, jak również czyni zadość obecnym realiom społeczno-gospodarczym w Polsce, nie powodując nadmiernego wzbogacenia A. F. J..</p>			
<p>Wniosek</p>			
<p>Pełnomocnik Skarbu Państwa – Komendanta Stołecznego Policji wniosła o zmianę zaskarżonego</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>		

<p>wyroku w pkt I poprzez:</p> <p>1/ oddalenie w całości zasądzonego zadośćuczynienia na rzecz wnioskodawczynie;</p> <p>2/ ewentualnie obniżenie kwoty przyznanego zadośćuczynienia.</p>			
<p>Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>			
<p>W świetle rozważenia zarzutu pełnomocnika brak było jakichkolwiek podstaw do zmiany wyroku poprzez oddalenie żądania wnioskodawczynie w całości. Nadto nie był zasadny wniosek skarżącej o obniżenie wysokości przyznanego zadośćuczynienia – co wynika z powyższych rozważań co do zarzutu apelacji.</p>			
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>			
<p>4.1.</p>	<p>Nie dotyczy</p>		

Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności	
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
W punkcie I wyrok został utrzymany w mocy w zaskarżonej części.	
Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
Powody wynikają z rozważań w części 3.	
1.8. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Nie dotyczy	
Zwięźle o powodach zmiany	

1.9. <i>Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>			
1.1.7. <i>Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</i>			
5.3.1.1.1.	Nie dotyczy	# art. 439 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			

1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
III.	Wydatkami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciążono Skarb Państwa zgodnie z art. 554 § 4 k.p.k.	
7. PODPIS		
Przemysław Filipkowski Sławomir Machnio Michał Lasota		

1.11. Granice zaskarżenia	
--------------------------------------	--

Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik reprezentanta Skarbu Państwa - Komendanta Stołecznego Policji		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Punkty I i III zaskarżonego wyroku		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa		

	materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu		
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia		
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia		
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka		
#	art. 439 k.p.k.		
#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	Uchylenie	#	Zmiana